

Kommunal.

Kommunals övergripande verksamhetsplan 2020 med budgetprognos

**KONGRESS
2019**

Kommunals övergripande verksamhetsplan 2020 med budgetprognos

Närvarande, proffsiga och handlingskraftiga.

Innehåll

Information.....	3
Kommunals övergripande verksamhetsplan 2019 och budgetprognos 2019-2021....	3
Inledning om planeringsmodellen.....	3
Kommunals verksamhetsplanerings- och budgetprocess.....	3
Tidplan.....	3
Kommunals värdegrund.....	4
Visionen.....	4
Meningen med föreningen (syfte).....	4
Grundläggande värderingar.....	4
Framgångsfaktorer/kärnvärden.....	4
Bakgrund för Kommunals verksamhetsplan 2020.....	5
Nuvarande situation - var är vi idag och vart ska vi?.....	5
Tre prioriterade områden.....	5
Övergripande verksamhetsmål för kongressperioden.....	6
Budgetprognos.....	6

Information

Kommunals övergripande verksamhetsplan 2020 och budgetprognos

Kommunals övergripande verksamhetsplan består av två delar:

- Den *första* delen är en beskrivning av Kommunals värdegrund, nuvarande situation med prioriteringar och mål.
- Den *andra* delen och består av budgetprognos. Budgetprognosen innehåller den ekonomiska bilden tre år framåt med prognoser över intäkter, kostnader och verksamhetens resultat.

Inledning om planeringsmodellen

Förbundets verksamhetsplanerings- och budgetprocess är ett viktigt verktyg för att hålla samman hela Kommunals verksamhet och ge förutsättningar för fackligt arbete där alla organisatoriska nivåer drar åt samma håll.

Planen utgör den gemensamma utgångspunkten för alla avdelningar, sektioner och enheter samt grupper i planering och genomförande av verksamhet.

Kommunals verksamhetsplanerings- och budgetprocess

Verksamhets- och budgetprocessen består av fem delar:

- 1) En övergripande plan tas fram för hela Kommunal med budgetprognos.
- 2) Planen jobbas vidare med efter kongress/förbundsmöte.
- 3) Förbundsledning och chefer (lokalt och centralt) tar fram prioriteringar inför förbundskontorets och avdelningarnas planeringar, vilket beslutas av förbundsstyrelsen.
- 4) Inom förbundskontoret och på avdelningarna görs sedan budget, utifrån de gemensamma direktiven, med verksamhet som ska genomföras för att vi ska nå fastställda mål.
- 5) Utöver linjeverksamhet som planeras och budgeteras kan särskilda projektplaner inklusive budget tas fram för verksamhet som ska genomföras i särskilt projekt för att vi ska nå fastställda mål.

En särskild mall för verksamhetsplaneringen på sektionsnivå med en tillhörande handledning finns på Insidan.

Tidplan

Januari–mars

Utvärdering av föregående års verksamhet med verksamhetsberättelse och tertialuppföljning. Uppföljning av resultatet från kongressen/förbundsmötet, utkast till plan tas fram.

April

Preliminär övergripande plan för hela Kommunal tas fram för kommande år. Mål och budgetprognos föreslås av förbundsstyrelsen.

Maj/juni

Avdelningarnas ledningar, förbundsledningen samt enhetschefer har gemensamma strategidagar. Enhetschefer förbereder ihop verksamheter och prioriteringar till förbundsledningen. Kongress/förbundsmötet fastställer mål och budgetprognos.

Augusti/september

Förbundsledningen och chefsgruppen arbetar vidare med prioriteringar inför kommande år. Budgetdirektiv fastställs av förbundsstyrelsen.

September–december

Verksamhetsplanerings- och budgetarbete i hela Kommunal.

Beslut i förbundsstyrelse om förbundskontorets verksamhetsplan och budget. Parallell process i avdelningarna med beslut i representantskapen.

Kommunals värdegrund

Visionen

Viktiga jobb värda att älska – dygnets alla timmar.

Meningen med föreningen (syfte)

Kommunals uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsplatsen, arbetsmarknaden och i samhällslivet i övrigt.

Kommunal ska arbeta för goda anställningsvillkor och arbetsförhållanden, för god arbetsmiljö, samt för inflytande, utbildning och utvecklingsmöjligheter för medlemmarna.

Kommunal ska även arbeta för att främja medlemmarnas ekonomiska och sociala villkor i samhället och deras delaktighet i ett rikt kulturliv.

Kommunal ska också verka för en samhällsutveckling på demokratisk, socialistisk och feministiskt grundval, innebärande allas lika värde, social rättvisa, generell välfärdspolitik, full sysselsättning, jämställdhet mellan kvinnor och män samt internationell facklig solidaritet.

Grundläggande värderingar

- ❖ Alla människors lika värde
- ❖ Frihet
- ❖ Rättvisa
- ❖ Solidaritet
- ❖ Demokrati

Framgångsfaktorer/kärnvärden

Närvarande - Kommunal ska vara en närvarande organisation. Vi finns alltid där. På arbetsplatsen, i medlemmarnas vardag, i debatten och i maktens korridorer.

Proffsiga - Kommunal levererar effektivt och hjälpsamt. Vi har kunniga och kompetenta fackliga företrädare som förstår medlemmarnas vardag för att de själva är en del av den. I andra frågor som rör medlemskapet är vi alltid tillgängliga och serviceinriktade, både på plats, på telefon och i sociala medier.

Handlingskraftiga - Kommunal är en organisation som går från ord till handling. Vi tar initiativ för medlemmarnas bästa, varje dag. När det behövs tar vi kampen tillsammans.

Bakgrund för Kommunals verksamhetsplan 2020

Nuvarande situation: Var är Kommunal i dag och vart ska vi?

Här presenteras en sammanfattande bild av var Kommunal står i dag. Det är en gemensam utgångspunkt för arbetet med att uppnå våra mål.

Det pågår ett förändringsarbete i Kommunal med målet att utvecklas som facklig organisation. Kommunal har Sveriges viktigaste medlemmar och ska vara Sveriges både bästa och viktigaste fackförening. För att kunna vara det måste vi vara många.

Utgångspunkt i förändringsarbetet är tre centrala utmaningar: tydlig medlemsnytta, ökad medlemsvärkning och hög organisationsgrad samt att vara en stark röst i både förhandlingar och samhällsdebatt. Även om det skett förändringar och trendbrott i två av tre av dessa utmaningar så kvarstår fokus för förändringsarbetet.

- *Upplevelsen av medlemsnytta måste stärkas.* Det är avgörande för såväl medlemmarnas lojalitet med föreningen som för medlemsrekryteringen. Medlemsundersökningar visar att endast en av fyra medlemmar upplevde medlemsnytta 2018. Det är visserligen en förbättring jämfört med 2017, men långt ifrån en långsiktigt hållbar nivå.
- *Medlemsvärkning och höjd organisationsgrad.* 2018 minskade Kommunal i medlemsantal samtidigt som de flesta branscher som Kommunal organiserar växer. Att hålla minst jämna steg i värkningsarbetet är en avgörande framtidsfråga. För växande branscher innebär en potential i arbetet för att bli en växande fackförening, starkare förhandlare och erbjuda konkret medlemsnytta.
- *En stark röst i förhandlingar och i samhällsdebatten.* Kommunal har de senaste åren gjort en stark återhämtning vad gäller förtroendet hos allmänheten, men trots det ligger vi på för låga nivåer. För att kunna vara stark röst när vi lyfter medlemmarnas villkor i såväl förhandlingar som i samhällsdebatten måste arbetet för att stärka förtroendet fortsätta.

Det har skett en tydlig och positiv förändring kring två av tre utpekade utmaningar sedan kongressen 2016, men samtliga kvarstår. Och när det gäller organisationsgraden och medlemsvärningen befinner vi oss i ett allvarligt läge. I slutändan är det avgörande för Kommunals förmåga att leverera fackliga segrar för medlemmarna.

Tre prioriterade områden

Värkning

Varje vecka är det över 1 000 personer som väljer att bli medlemmar i Kommunal. Det är fantastiskt och stora insatser från hela Kommunal ligger bakom detta inflöde. Men trots det växer vi inte i medlemsantal.

Nu behöver Kommunal agera långsiktigt och uthålligt. Verksamhetens fokus på våra viktigaste uppgifter – att värva medlemmar, förhandla avtal och stärka organisationen – måste öka. Kommunal behöver som organisation bli bättre på att prioritera och styra resurser mot våra mål. Under 2018 startade Värkningsinitiativet vilket lett till ökad aktivitet, samordning och uppföljning av värkningsinsatser. Men det arbetet behöver utvecklas och stärkas ytterligare.

Det fackliga arbetet på arbetsplatsen

Det fackliga arbetet på arbetsplatserna är grundläggande för Kommunals förmåga att vara relevant för medlemmarna. Det innebär att insatser för att förstärka arbetsplats- och skyddsombudens roll ska fortsätta. Mandatet för att driva fackliga frågor på arbetsplatsen ska vara tydligt. Stödet till både nya och befintliga förtroendevalda ska fortsätta utvecklas.

De nya arbetsplats- och skyddsombudsutbildningarna är uppskattade, ger ökat mandat på arbetsplatsen och har ett värningsperspektiv. Det arbetet bör breddas. Sektionernas förmåga att axla sin roll som stöd för förtroendevalda är central för att det fackliga arbetet på arbetsplatsen ska utvecklas långsiktigt.

Kvalitet i mötet med medlemmar

Kommunals kommunikation med medlemmarna ska fortsätta utvecklas – i hela organisationen. Var helst Kommunal figurerar ska det vara tydligt att medlemmarna står i fokus. Värningsinsatser och påverkansarbete ska präglas av ett språk, bemötande och tilltal som stärker relationen till medlemmarna och som ger stöd i arbetet med att värva nya. Under 2018 har vi tagit fram tio prioriterade yrken och stärkt yrkesfokus i direktkommunikationen med medlemmarna.

Medlemmar, potentiella medlemmar och allmänhet möter också Kommunal genom vårt opinionsbildande arbete. Även det ska därför präglas av en närhet till medlemmarna, synliggöra utmaningarna i arbetslivet och Kommunals förslag till lösningar.

Övergripande verksamhetsmål för kongressperioden

Kommunal är en mer proffsig, handlingskraftig och närvarande fackförening...

- På arbetsplatsen
- I förhandlingarna
- I medlemmens vardag
- Och som samhällsaktör

Budgetprognos 2020

Förbundets uppgift anges i stadgarna. Mål beslutas av kongressen/förbundsmötet. Med detta som utgångspunkt fastställer förbundsstyrelsen årligen en verksamhetsplan och budget samt kommande års medlemsavgift.

Förbundskontorets fackliga verksamhet

	2018 Budget	2018 Utfall	2019 Budget	2020 Prognos
Intäkter				
Avgifter	1 286	1 292	1 312	1 350
Kostnader				
LO-avgifter	103	102	103	105
Medlemsförsäkringar (inkl. inkomstbortfallsförsäkring)	572	575	569	580
Övriga verksamhetskostnader (1)	690	648	687	695
Totala kostnader per år	1 365	1 325	1 359	1 385
Verksamhetens resultat exklusive projekt	-79	-33	-47	-30
Projekt	68	69	39	35
Verksamhetens resultat	-147	-102	-86	-65

(1) Avser verksamhetskostnader netto efter diverse verksamhetsintäkter (mnkr).

Verksamhetens intäkter

Möjligheterna att bedriva bra verksamhet och nå målen är starkt beroende av de intäkter som kommer från medlemsavgifterna. Utvecklingen av intäkterna beror till stor del på den procentuella höjning av

avgiften som bedöms kunna ske till följd av resultatet av löneförhandlingarna, men också av medlemsutvecklingen.

Prognosen för medlemsintäkterna år 2020 bygger på en avgiftshöjning av förbunds- och avdelningsavgiften med 2 procent per år, räknat på medlemsavgiften med avdrag för försäkringsdelen, som beräknas separat baserat på verklig kostnad. Prognosen bygger också på ett antagande om en medlemsökning med 10 000 medlemmar. De medlemsintäkter som redovisas avser förbundets andel av medlemsavgiften, inklusive försäkringsavgiften.

Effekterna av de förändringar som föreslås i avgiftsutredningen är inte medräknade i prognosen ovan.

Verksamhetskostnader

Vid fastställande av 2019 års budget beslöt förbundsstyrelsen att tillåta övriga verksamhetskostnader uppgående till 687 mnkr, vilket inkluderar kongresskostnader. Kostnadsramen för verksamheten år 2020 föreslås öka till 695 mnkr. Verksamhetskostnaderna har räknats upp med löneökningar och kostnadsstegringar i övrigt.

För att få en mer rättvisande bild av de totala verksamhetskostnaderna tas även projektkostnader med i budget och budgetprognos. Ska den ekonomiska obalansen förändras i positiv riktning måste kommande års projektkostnader hållas på en nivå som är långsiktigt hållbar. I prognosen för 2020 så uppskattas projektkostnaderna till 35 mnkr jämfört med 39 mnkr i budgeten för 2019. De 35 mnkr har satts av för att skapa utrymme för projekt som behövs för att nå uppsatta mål och följa med i den tekniska utvecklingen.

Avgift till LO

LOs roll i opinionsbildningen och som pådrivande i samhällsdebatten är en viktig del av de gemensamma verksamhetsfrågorna för medlemmarna inom LO-familjen.

Avgiften till LO bestäms av LO-kongressen och för 2019 uppgår den till 16,95 kr per medlem och månad. För 2020 och framåt bedöms LO avgiften vara oförändrad. I prognosen så är antagandet att Kommunal ökar med 10 000 medlemmar under 2020. Eftersom detta får direkt genomslag på kostnaden för LO-avgiften, så ökar denna kostnad med 2 mnkr jämfört med budgeten för 2019.

Avgiften till arbetslöshetskassan

De medlemmar som är anslutna till A-kassan betalar utöver medlems- och försäkringsavgift även a-kasseavgift. Då den intäkten tillhör A-kassan redovisas den inte ovan.

Medlemsförsäkringar

Försäkringarna är budgeterade till 92 kronor per medlem och månad år 2019. Vid en preliminär beräkning av premien för 2020 och framåt, så är bedömningen att premien kan behållas på 92 kronor även år 2020.. I prognosen så är antagandet att Kommunal ökar med 10 000 medlemmar under 2020. Eftersom detta får direkt genomslag på kostnaden för försäkringarna, så ökar denna kostnad med 11 mnkr jämfört med budgeten för 2019.

Verksamhetsresultatet

Verksamhetsresultatet budgeteras i prognosen för år 2020 till -65 mnkr. Detta kan jämföras med 2019, då det budgeterade verksamhetsresultatet är -86 mnkr. För 2018 var verksamhetsresultatet -102 mnkr.

Målet under kongressperioden är att minska verksamhetsunderskottet. Resultatet kommer att påverkas av de beslut som tas, bland annat gällande avgiftsutredningen och stadgarna.

I ett så stort förbund som Kommunal, med många medlemmar, kan väldigt små justeringar kring exempelvis medlemsavgiften, ha väldigt stor påverkan.

Kapitalavkastning

Förbundets överskott/underskott av kapitalförvaltning budgeteras inte då resultatet kan variera kraftigt mellan åren beroende på de finansiella marknadernas utveckling.

Placeringar sker enligt fastställda placeringsregler.

Grundläggande för Kommunals kapitalförvaltning är att tillgångarna ska förvaltas så att de ger avkastning med ett begränsat risktagande. Placeringar sker i tillgångar som, i viss utsträckning, ska kunna realiseras på kort tid. Målet är att tillgångarna över tid ska ha en real avkastning på minst 2 procent årligen. Placeringsreglementet innehåller etiska regler för placeringarna.

Avsättning till konfliktfond

Målet är att kapitalavkastningen ska bidra till att konfliktfonden årligen tillförs medel minst motsvarande 2 procent av sina tillgångar plus kompensation för inflation.

Medlemsavgiften

Medlemsavgiften består av tre delar, avdelningarnas andel, förbundets andel samt försäkringsavgift. Avgiften delas in i sex avgiftsnivåer, där lägsta avgiftsnivå är lägsta avgift och högsta avgiftsnivå utgör maxavgift. Förändring av avgiftsnivåerna och lönespannen kan endast ske av kongressen. Av stadgarna, under rubrik "beslut av avgift", framgår att kongressen/förbundsmötet årligen ska ta ställning till avdelningsdel och förbundsdel och att Förbundsstyrelsen årligen ska fastställa indexering av avgiftsnivå (dvs. nivån på medlemsavgiften). När det nuvarande avgiftssystemet fastställdes på kongressen 2013 beslutades också att löneindex ska vara grunden för den årliga förändringen av avgiften, dvs att utgångspunkten är att avgiften höjs med medlemmarnas genomsnittliga löneutveckling. Förbundsstyrelsen fastställer också årligen försäkringsavgiften. Försäkringsavgiften går i sin helhet till att täcka kostnaderna för de obligatoriska försäkringarna.

Av medlemsavgiften utgör enligt nuvarande beslut förbundets del 61 procent och avdelningarnas del 39 procent. Inga skäl talar i dagsläget för att ändra fördelningen mellan förbund och avdelningar.

I budgetprognosens beräkningar har medlemsavgiften räknats upp med 2 procent för 2020. Slutligen fastställs avgiften och försäkringsavgiften av förbundsstyrelsen i samband med beslut om verksamhetsplan och budget för nästkommande år.

Avgiftsutredningen som kommer att läggas fram till kongressen för beslut kommer att kunna ha påverkan på medlemsintäkterna från 2020 och framåt. Bland annat föreslås den lägsta avgiftsnivån ökas stegvis från 2020 så att minst självkostnaden betalas. Detta är en komplex fråga, med en mängd ställningstaganden, så vilket genomslag utredningen kommer att få på den totala intäkten av medlemsavgifter går inte att säga i dagsläget.

Nivå	Månadsinkomst	Avgift 2019 (nuvarande)	Avgift 2020 (prognos)
1	0-10 000	106	106
2	10 001-18 879	255	259
3	18 880-21 682	303	307
4	21 683-25 421	385	391
5	25 422-34 766	447	454
6	34 767-	609	619

Kommunal.

